

The Rights of Privately Sponsored Refugees

مافی ئهو پهنابهرانهی به تاییهتی سپۆنسه کر اون

بهخیریین بۆ کهندها! ئهگهر تۆ پهنابهریکیت که له کهندها (جگه له ناوچهی کوییک "Quebec") دهژیت و به تاییهتی سپۆسه کر اویت، ئهم زانیاریانه تاییهتن به تۆ. ئهگهر له ناوچهی کوییک دهژیت، تکایه پهيوهندی به بهشی کۆچهران، *Diversité et Inclusion* بکه بۆ زانیاری زیاتر.

سپۆنسه ری تاییهتی واته کۆمهلیک کهس له کهندها داواکاریان پێشکەش کردوه بۆ ئهوهی تۆ بهینن بۆ ئیره، وه پابهندن به دابینکردنی هاوکاری و پاره بۆ خهرجیه بنهرهتیهکانت له ماوهی سپۆنسه مکهدا.

ئهم بلاوکراویه باسی **مافهکانی** تۆ و ئهرکی سپۆنسه مکهان دهکات. ههروهها باسی ئهوه دهکات دهییت چی بکهیت **کاتییک** ئیگهرانیهکت ههیه دهبرارهی بهرنامهی سپۆنسه ریهکه، یان کاتییک پینتوایه نهو هاوکاریانه وهرناگریت که مافی خۆتن.

سپۆنسه ره تاییهتهکان کین؟

سپۆنسه ره تاییهتهکان ئهو خۆبهخشانه که یهکیانگرتوه بۆ ئهوهی سپۆنسه ری تۆ بکهن تا بگهیت به کهندها. پابهندن به دابینکردنی هاوکاری دارایی و نیشهخجیبوون. لهوانهیه سپۆنسه مکهان بناسیت، لهوانهیه هاوڕێ یان ئهندامانی خیزانهکەت بن، یان لهوانهیه کهسانی نهاسراو بن که دهیانهویت یارمهتیت بدن و له چهند مانگی داهاتوودا دهیانناسیت.

ماوهی بهرنامهی سپۆنسه ره که چهنده؟

له زۆریه حالتهکاندا، ماوهی بهرنامهی سپۆنسه ره یهک ساله. له چهند حالتهکی دهگهندها، له سالییک تیدهپهریت ئهگهر بهشی **Immigration, Refugees and Citizenship Canada (IRCC)** له حکومتی کهندها پینش گهیشتنی تۆ بۆ ولاتهکهمان داوا له سپۆنسه مکهان بکات که هاوکاریهکانی خۆیان بۆ زیاتر له سالییک درێژ بکهنهوه. ئهگهر ماوهی بهرنامهی سپۆنسه مکهت له سالییک زیاتره، ئهوا **IRCC** ئاگاداری کردووتهوه.

دهییت چی له سپۆنسه مکهانهوه وهربگریت؟

1) هاوکاری دارایی بۆ دابینکردنی خهرجیه بنهرهتیهکانیت بۆ ماوهی یهک سال یان ئهو کاتهی دهتوانیت پشت به خۆت بیهستیت، ههراکامیان زووتر بییت.

سپۆنسه مکهت بهرپرسه له رووی داراییهوه هاوکاریت بکات له ماوهی سالی یهکهمت له کهندها یان تا ئهو کاتهی دهتوانیت پشت به خۆت بیهستیت، ههراکامیان زووتر بییت. هاوکاریهکان لهوانهیه یارمهتی ماددی راستهوخو بییت، بهلام سپۆنسه مکه دهتوانیت کهلوپهلیشت پیندات، وهک مۆبیلیات، پینداویستی ناومال، جل و بهرگ.

دهییت ئهوهنده پارهت پیندریت یان کهلوپهلت پینبهخشریت که بتوانیت ئهمانه دابین بکهیت:

(a) نشینگه (ژوریک، شوقهیهک یان خانویهک که تیایدا بژیت)

(b) خواردن

(c) جل و بهرگ

(d) هاتوچۆی ناوخۆیی (وهک پاس یان شهمندهفر)

ئەگەر بەئىنئى **Blended Visa Office-Referred (BVOR) Program**، ھۆكۈمەتى كەنەدا مانگانە چەكلىك پىئەدات بۇ دابىنكردى خەرجىە بنەرەتتەكانت بۇ ماوهى 6 مانگ، وه له مانگى دوومى مانهوت له كەنەدا دەستپىئەكات. كۆمەلەى سېئوسەرەكت بەرپرسن له:

- دابىنكردى پارە و كەلۈپەك بۇ دامەزاندى مألەكت، وەك مۆبىلبات، پىئاوئىستى چىشتخانە، بەرەمەكانى پاككردنهوه، پىخەف، ھەندىك خواردن، پارەى خەوئندراو بۇ كرئ و پىئاوئىستى، ھەندىك جل و بەرگ، ھند. ھەندىك لەم كەلۈپەلانە دەكرتت بەخشرابن.
- پىئانى برە پارەيك يان ھەندىك كەلۈپەل بۇ پىركردنهوهى خەرجىە بنەرەتتەكانت (كه له سەرەوه رىزكراون) بۇ مانگى يەكەمى ئەو ماوهىەى له كەنەدايت.
- پىئانى برە پارەيك يان ھەندىك كەلۈپەل بۇ پىركردنهوهى خەرجىە بنەرەتتەكانت (كه له سەرەوه رىزكراون) بۇ كۆتا 5 مانگى بەرنامەى سېئوسەرەكه يان تا ئەو كاتەى دەتوانتت پىشت بە خۆت ببەستت، ھەركاميان زووتر ھاتن.

ئەگەر له ماوهى سالى يەكەمت له كەنەدا كارت دۆزىهوه، ئەوا سېئوسەرەكانت دەتوانن برى ئەو پارەىە كەم بكنەوه كه وەك ھاوكارى پىت دەدن. ئەگەر بتوانتت بە تەواى ھاوكارىى خۆت و خىزانەكت بكت، كۆمەلەى سېئوسەرەكان پىوئست ناكات له دابىنكردى ھاوكارىى دارائىت بەرەوام بن؛ برىارى ئەوهى كه لەو ھاوكارىە بەرەوام بن يان نا بەدەست ئەوان نىه. سەرەراى ئەومىش، ئەگەر له ماوهى بەرنامەى سېئوسەر كارەكت لەدەست بەدەت، دەبىت سېئوسەرەكانت دوبارە دەستكەنەوه بە دابىنكردى ھاوكارىى داراىى. بە كوردى، دەبىت سېئوسەرەكات دئىابنەوه كه له ماوهى بەرنامەى سېئوسەرەكەتدا، تۆ دەتوانتت ھەموو ئەو خەرجىە بنەرەتتەكانت سەرەوه دابىن بكت. باشترە لەگەل كۆمەلەى سېئوسەرەكەدا قسە بكت بكتەت و بزائىت تا چ رادەىەك دەتوانن ھاوكارىت بكن ئەگەر دەست بە كار بكتەت.

ئەگەر برى پىوئست پارەت ھەبىت بۇ ھاوكارىى كرى خۆت و خىزانەكت، ئەوا كۆمەلەى سېئوسەر بەرپرس نىن كه ھاوكارىى دارائىت بكن. ئەگەر لەگەل خۆت پارەت ھىئاوه بۇ كەنەدا، كۆمەلەى سېئوسەر دەتوانن داوات لىئىكەن لەو پارەىە خەرجىەكانى ژيانى خۆت له كەنەدا دابىن بكتەت. له كۆتائىدا، سېئوسەرەكان بەرپرسن كه بزائن پارەى پىوئستت ھەبە پىئاوئىستىە بنەرەتتەكانى خۆت پىرەكتەتەوه.

جۆرى مألەكه و ئەو كەلۈپەلانەى وەرەدەكرتت لەسەر ئەو پارەىە بەندە كه كۆمەلەكه بۇ تۆى كۆدەكەنەوه. ھەرچەندە ئەو كەلۈپەل و نشىنگەى وەرەدەكرتت لەوانەىە ناياب نەبىت، بەلام دەبىت گونجاو بىت. نشىنگەكت دەبىت بەشى ھەموو خىزانەكت بكات، وه دەبىت ئەومندە پارەت ھەبىت كه خواردى پىوئست بكرتت و خىزانەكت له دۆخىكى تەندروست و باشدا بەخىو بكتەت.

دەگەنجىت پەنابەرەكانى تر كەلۈپەل و پارەى زىاتر يان كەمتر له تۆ وەرەكرن. ھۆكارەكهى ئەومىە ھەندىك كۆمەلەكهى سېئوسەر توائوئىانە پارەى زىاتر بۇ بەرنامەى سېئوسەرەكەيان كۆبكنەوه، ھەندىكىشيان تەنھا برىكى كەم له پارەى پىوئستيان كۆكردەتەوه. يان لەوانەىە ھۆكارەكهى ئەوه بىت ھەندىك كۆمەلەى سېئوسەر كرئ و كەلۈپەلى ناومالى بىبەرەمبەر يان بۇ ئەو پەنابەرە كۆكردبىتەوه كه سېئوسەرەيان كرىدە، بۆىە مانگانە پارەى كەمتر يان پىئەدەن، ئەمە لەكاتتەدا كۆمەلە سېئوسەرەكانى تر مانگانە كەلۈپەلى كەمتر و پارەى زىاتر دەدن. ھەموو كۆمەلەكان جىاوازن. بەلاىەنى كەمەوه، سېئوسەرەكان دەبىت ئاستىكى ھاوكارى پىشكەش بكن كه يەكسان بىت بە يارمەتىى كۆمەلەىەتىى ھەرئەكەت و دەبىت ئەومندە ھاوكارىت پىشكەش بكن كه ھەموو خەرجىە بنەرەتتەكانى خۆت پىرەكتەتەوه.

گرنگه له يادت بيت كه ئمو پەنايەرانهی له چەندین ریزبەندیی جیاوازه ده دین (وهك) **Government Assisted Refugees** مافی جیاوازیان ههیه.

(2) هاوکاری نیشتهجیوون به درێزایی ماوهی بهرنامهی سپۆنسه ریهکه.

دهبیت سپۆنسه مکانت یارمهتیت بدهن دابمهزربیت و به ژیانی کهندها رابیت. ئهمهش چەندین ئهرک دهگریتوه، وهك (بهلام بهتەنها ئەمانه ناگریتوه):

● **نیشتهجیوون**

○ دۆزینوهی نشینگه بۆت، یان یارمهتیدانت له دۆزینوهی نشینگه.

● **ناشناکردن**

- فیرکردنت دهربارهی بهکارهینانی گواستنهوهی گشتی، وهك پاس و شهمندهفهر
- پیشاندانی شوینهکهکه به تو و یارمهتیدانیت له دۆزینوهی نزکترین دوکانی میوه فرۆشی
- شیکردنهوهی یاساکی کهندها بۆت.

● **چاودیری تهنروستی**

○ یارمهتیدانت بۆ پیشکەشکردنی داوا بۆ کارتی تهنروستی ههیمی و

○ **Interim Federal Health Program (IFHP)**

- دۆزینوهی پزشکی، دانساز و خزمهتگوزاریه پزشکیهکانی تر
- شیکردنهوهی خزمهتگوزاریهکانی تهنروستی

● **پهروهرده**

- یارمهتیدانت له خۆتومارکردن بۆ وانهی ئینگلیزی و فهرمنسی
- یارمهتیدانت له تومارکردنی مندالهکانت له قوتابخانه.

● **بهلگهنامه و خزمهتگوزاریه گرنگهکان**

○ یارمهتیدانت که کردنهوهی ئهژماری بانکی، داواکردنی **Social Insurance Number**

وه ئهگهر مندالت ههیت، دهبیت یارمهتیت بدهن له داواکردنی **Canada Child Benefit**.

● **وهرگیران**

○ دابینکردنی وهرگیر له کاتی پيوست.

● **دامهزاندن**

○ گهیانندی تو به خزمهتگوزاریهکانی گهرانی کار.

● **سهراوه و خزمهتگوزاریهکان**

○ گهیانندی تو به سهراوه و خزمهتگوزاریهکان، وهك کارمندی نیشتهجیوون. (بۆ دۆزینوهی خزمهتگوزاریهکانی کوچیهران له ناوچهکهی خۆت، سهردانی ئهم بهستهره بکه:

<http://www.cic.gc.ca/english/newcomers/map/services.asp>

سپۆنسرەکان دەبێت هاوکاری سۆزداری و ئەخلاقیش بەکەن کاتیک بە ژبانی نوێی کەنەدا رادبێت.

بەرپرسیار ئیشتەجیبوونت چین؟

هەر کە دەگەیتە کەنەدا، دەبێت ئەوپەری توانای خۆت بخەیتە گەر بۆ ئەوەی بە زووترین کات پشت بە خۆت ببەستیت. ئەمە لەوانەیە ئەمانە بگریتەوه؛ خۆبێندنی کۆرسی فەرەنسی و ئینگلیزی، پێوەندیکردن بە کارمەندی ئیشتەجیبوون بۆ یارمەتیدان تا لەگەڵ ژبانی کەنەدا راببیت، وە گەر ان بەدوای کار ئەگەر بتوانیت. هەرچەندە داوات لێناکریت لە ماوەی سالی یەکمەت لە کەنەدا کار بکەیت و هاوکاری خۆت و خیزانەکەت بکەیت، بەلام پێمانباشە پلانیکت هەبێت کە بە نیازیت چون هاوکاری خۆت و خیزانەکەت بکەیت دوای تەوابوونی ماوەکە.

چی روددات ئەگەر بریار بەدەیت بۆ شارنکی جیاواز لە کەنەدا بگوازیتەوه؟

دەتوانیت باربکەیت بۆ هەر شوێنێکی کەنەدا کە بتەوێت. بەلام ئەگەر خۆبەخشانه بریار بەدەیت بگوازیتەوه بۆ ناوچەیهکی جیاواز لە کەنەدا، سپۆنسرەکان ئەوانە نەتوانن هاوکاری دارایی و ئیشتەجیبوونت پێشکەش بکەن. بۆ ئەوانە تازە هاتون و هاوکاری لە حکومەت و مەدەرگەن، لەوانە مافی ئەوەت نەبێت هاوکاری دارایی زیاتر لە **IRCC** و مەبەرگەن بۆ پاشماوەی ماوەی بەرنامەیی سپۆنسرەیهکە. سپۆنسرە تاییبەتەکان پابەندن بە پشنگیری کردنت لەسەر بنەمای تیگەیشتنی تو کە لە کۆمەڵگاکەیی ئەواندا دەژیت. هەرچەندە مافی ئەوەت هەبە بۆ هەر شوێنێک بگوازیتەوه لە کەنەدا، بەلام سپۆنسرە تاییبەتەکان تەنها ئەوەیان لەسەر شانه کە لە سالی یەکمەدا هاوکاریت بەکەن کاتیک لە کۆمەڵگاکەیی ئەواندا دەژیت. ئەگەر بار بکەیت، سپۆنسرەکان دەبێت هەوڵدەن کۆمەڵەیهکی سپۆنسرەیت بۆ بدۆزنەوه لە ناوچە نوێکەت. سەرەرای ئەوە، ئەگەر نەیانتوانی ئەو کۆمەڵە بدۆزنەوه، لەوانەیه چیتر هاوکاری زیاتر و مەنەگریت.

سپۆنسرەکان رێگەیان پێنادریت چی بکەن؟

سپۆنسرەکان بۆ هاوکاری تو یەکیانگرتووه. رێگەیان پێنادریت ئەمانەیی خوارموه بەکەن:

- ناییت هیچ پارەیهک پێش گەیشتننت لە تو و مەبەرگەن تا بیدەن بە بەرنامەیی سپۆنسرەکەت، وەک هیچ تیچوو و پارەیهک بۆ خەرجیهکانی ژیاننت لە کەنەدا (تەنانەت ئەگەر بیشلین دواتر پارەکەت دەدەنەوه)
- ناییت دواي گەیشتننت هیچ پارەیهک لێ و مەبەرگەن بۆ قەرەبوو کردنەوهی سپۆنسر کردنی تو (ناگادار بە لەوانەیه داوات لێیکەن ئەو پارەیان پێدەهیت کە لەگەڵ خۆت هیناوتە بۆ ئەوەی لە خەرجیهکانی خۆندا هاوکاریت بکەن)
- ناییت زۆرت لێیکەن بۆ کارکردن
- ناییت داوات لێیکەن بێبەرەمبەر کاریان بۆ بکەیت
- ناییت بۆ کردنی هەر کاریک زۆرت لێیکەن کە خۆت پێی ئاسوودە نیت

سپۆنسرەکان پابەندن خۆبەخشانه هاوکاریت بەکەن بۆ ئەوەی لەگەڵ ژبانی کەنەدا راببیت، وە ناییت چاوەڕێی هیچ شتیکی بەکەن لە بەرەمبەردا.

نهگەر هاوکارى پېويست له سپونسرهکان وهرناگریت، دهپیت چی بکهیت؟

نهگەر پېتوايه سپونسرهکان ئه هاوکار يانه پيشکەش ناکمن که لهسەر شان يانه، نيگەر انيهکانى خوت بگهينه به سپونسرهکه نهگەر ناماده بوون. نهگەر له ريگه ریکخراو نيکوه (بو نمونه، **Sponsorship Agreement** **(Holder)** سپونسر يان کردويت، نيگەر انيهکانت به ريکخراوهکه بگهينه. نهگەر هيشتا هاوکار يهکان وهرناگریت، يان دهرتريت نزيکی سپونسرهکه بپيتهوه، دهپیت پيوهندي به **Immigration Refugees and Citizenship Canada (IRCC)** بکهیت. پيوهنديکردن به **IRCC** هيچ ليکمهوتيهکی خراپی نابیت، وه کار يگهري لهسەر دوخی نيقامه ي هميشهپيت دروست ناکات. **IRCC** همولدهدات چارهرسريک بو کيشهکه بدوزيتهوه.

دهتوانيت بهم ريگانه پيوهندي به **IRCC** بکهیت:

- نيميل ناردن بو IRCC.INPSR-PPPRRI.IRCC@cic.gc.ca پيوهنديکردن
- به ناوهندي پيوهندي گشتي **IRCC** به ريگه 1-888-242-2100

له کوتايدا دهتگهينن به ئوفيسي خوچي **IRCC** (زوربهري جار ئوفيسي **IRCC** له ناوچهکه خوت بووني هميه).

ئوفيسي خوچي **IRCC** دهر باره ي حالتهکه پرس يارت لندهکن، وه لهوانه قسه لهگهل کومله ي سپونسر يهکمت بکن. همولدهدن زان ياري کوبکنهوه، وهک تا چ رادهپهک هاوکار ي دارايي و نيشتهجييونت وهرگرتوه، وه هوکاري نهوه چيه هاوکار ي پويست وهرناگریت. له کاتيکدا هم ليکولينهوانه دهکن، نهگەر ئوفيسي خوچي **IRCC** بوي دهر بکهويت به دهستهجي پويستت به هاوکار ي دارايي هميه، لهوانه دهستهجي هاوکار ي دارايي و نيشتهجييون وهر بگریت. نهگەر بويان دهر بکهويت که تو هاوکار ي پويست وهرناگریت و کومله ي سپونسر ناتوانن يان نايانهوي هاوکار ي زياترت بو دابين بکن، نهوا **“sponsorship breakdown”** رادهگهينن. نهمش واته کومله ي سپونسر چيتر بهر پرس نين به دابينکردني هاوکار ي دارايي و نيشتهجييون له ماوه ي بهرنامه ي سپونسر. لهم حالتهدا:

- کومله يهکی سونسري تريت بو دابين دهکريت، يان
  - هاوکار ي حکومت پندهگات، يان
  - ناگادار دهکريت که دهتوانيت داواي هاوکار ي کومه لايهتي همريمي بکهیت.
- بهيني بارودوخی حالتهکه، لهوانه ههنديک دهر نهجامي بو کومله ي سپونسر همپيت. بو نمونه، لهوانه داوايان ليکريت پاره ي هاوکار يهکانى حکومت يان هاوکار ي کومه لايهتي همريمي بدن که پيشکەشي تو دهکريت.

گرنگه له يادت بپت چارهرسر و دهر نهجامهکان لهسەر بهماي حالت به حالت له لايهن **IRCC** يهکلا دهکرتنهوه.

چی بکھیت نه گهر به خراب ماملت له گهل ده کريت يان سوکايه تيت پنده کريت؟

نه گهر پئ تو ايه له لايهن سپونسره مکانه وه به خرابی ماملت له گهل ده کريت يان سوکايه تيت پنده کريت، تکايه ده سته جي پهيوندي به IRCC بکه به ري گاي IRCC.INPSR-PPPRRI.IRCC@cic.gc.ca. نمانه ی خواره وه چند نمونه يکين: ماملت هی خراب و

- هر شه ليکردن؛
- زور ليکردن بو نه وه ی پاره به سپونسره مکان بدهيت؛
- ريگت پندهن ماله که به جيبه نيت؛
- زورت لي بکن کار بکھيت؛
- زورت ليکن نه شتانه بکھيت که پيان ناسوده نيت.

بو هر حاله تیکی جددی و کتوپر، پهيوندي به پوليسه وه بکه. نه گهر حاله تکه له ناکاوه، پهيوندي بکه به 911 بو هاوکاري ده سته جي. حاله ته کتوپر مکان نمانه ده گرنه وه (به لام سنوردار نين به مانه):

- نه گهر که سينک له گهل خوت يان خيزانه که توندوتيزه؛
- نه گهر ترست هه يه که سينک به رامبه خوت يان خيزانه که توندوتيز بيت؛
- نه گهر هست ده که يت به خراب ماملت له گهل ده کريت، وهک پيشيلکاري جه سته ی و سينکسی.

چی ره ده دات نه گهر نيگه رانيه کانت بگه يه نيت به IRCC؟

نه گهر داوا يارمته له IRCC بکھيت کاتيک هاوکاري داراي و نيشته جيبووني پيوست له سپونسره کانت ه وه رباگريت، هيچ ليکوتيه کی خرابی نيه، به هان شيوه نه گهر نيگه رانيه کت درباره ی به نامه ی سپوسر هه يه، وهک خراب ماملت کردن يان سوکايه تي پيکردن.

نه گهر نيگه رانيه کانت به IRCC بگه يه نيت، هيچ ماته رسيهک له سر له ده ستدانی دؤخی ني قامه ی هه ميشه ييت له که نه دا دروست نابيت. دؤخه که وهک خوی ده مينيت ه وه، وه IRCC هه اولده دات چاره سريک بو نه کيشه يه بدوزيته وه که روبه روی بو و بته ته وه.

مافه کانت چين؟

مافی نه مه ت هه يه هه موو نيگه رانيه کانت درباره ی کومله ی سپونسره که ت بگه يه نيت. بو نمونه، نه گهر نيگه رانيه که سپونسره مکان وينه و زانباري تو به يي رهامندي خوت بلاوده که نه وه، يان له جياتي تو بريار ده دن، مافی نه مه ت هه يه نيگه رانيه کانت بگه يه نيت به سپونسره کانت.

هه وه ها مافی نه مه ت هه يه هاوکاري داراي و نيشته جيبوون له سپونسره کانت و مر باگريت به شيوه ی له سر وه نمازه ی پيدراوه.

مافی خوته بو گهياندي هر نيگه رانيه که پهيوندي به IRCC بکھيت، وه پهيوندي به پوليسه وه بکھيت نه گهر پيوست بوو.

له كوئ ده توانيت زانباري زيتر بدوزيتهوه؟

بو زانباري زيتر، تكايه پيوهندي بكه به **Refugee Sponsorship Training Program (RSTP)**:

تلفون: 1-877-290-1701

ئيميل: info@rstp.ca

فاكس: 416-290-1710

ماليپر: www.rstp.ca

© ٢٠١٦، **Catholic Crosscultural Services** و **Refugee Sponsorship Training Program**. ئهم بهلگهنامهيه به مافي
لهبرگرتنهوه پاريزراوه و بهمههستي بهكارهيناني مؤلتپيدراو داريزراوه. ئهگه مؤلمت نيه و دتهويت ئهم كرسنه بهكار بهينيت، همموي يان
بهشيكى، تكايه پيوهندي بكه به resources@rstp.ca

